

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdürü :
HASAN RASIM US
Basıldığı yer :
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yürü

18

MAYIS 1940
CUMARTESİ

Numara : 255 Sene : 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

Fransız kabinesi takviye edildi

Aven-Verven-
Retel-Sedan

müşellesi üzerine büyük
kütle halinde teksit edil-
miş olan müttefik tayyareler
geçit noktalarına
**binlerce ton
bomba attılar**

Almanların Sedan'ın şarkın- da yaptığı taarruzlar kırıldı

Sambr mintakasındaki Fransız istihkâmlarında gedik açmak için 2500 Alman tankı kullanılmış

Bu sabah büyük meydan muharebesinin tekrar başladığı mntaka bu haritada noktali çizgilerle gösterilmiştir.

Fransız Yakınşark Orduları
Başkumandanı

Veygand Pariste

Müttefik menbalarından gelen haberler

Paris, 18 (A.A.) — Fransız harbiye nezareti namına söz söylemeye salâhiyetli zat, bugün öğle üzeri şu beyanatta bulunmuştur:

“Vaziyet, çok vahimdir, fakat yalan şayialar çıkaranların atfetmek istedikleri felâket mahiyetini hiçbir suretle taşımamaktadır.

Başkumandanlık, kararlarına tamamille hâkimdir ve bizim için yapılacak şey, neticeyi itimatla beklemektir.

Sambre'in cenubunda, Almanlar, ordularının malik olduğu tankların yarısından fazlasını muharebeye sokmuştur. Muazzam gayretlerine rağmen, Almanlar, Anvers mintakasinda ancak az ehemmiyette terakki kaydetmişlerdir. Bu az ehemmiyetli terakkilerin en büyüğü, Vervins ve Hirson mintakalarında vukua gelmiştir.

Fransız kıtaları, tank hücumlarına gittikçe daha ziyade alışmaktadır.

Fransız takviye kıtaları gelmekte devam ediyor.

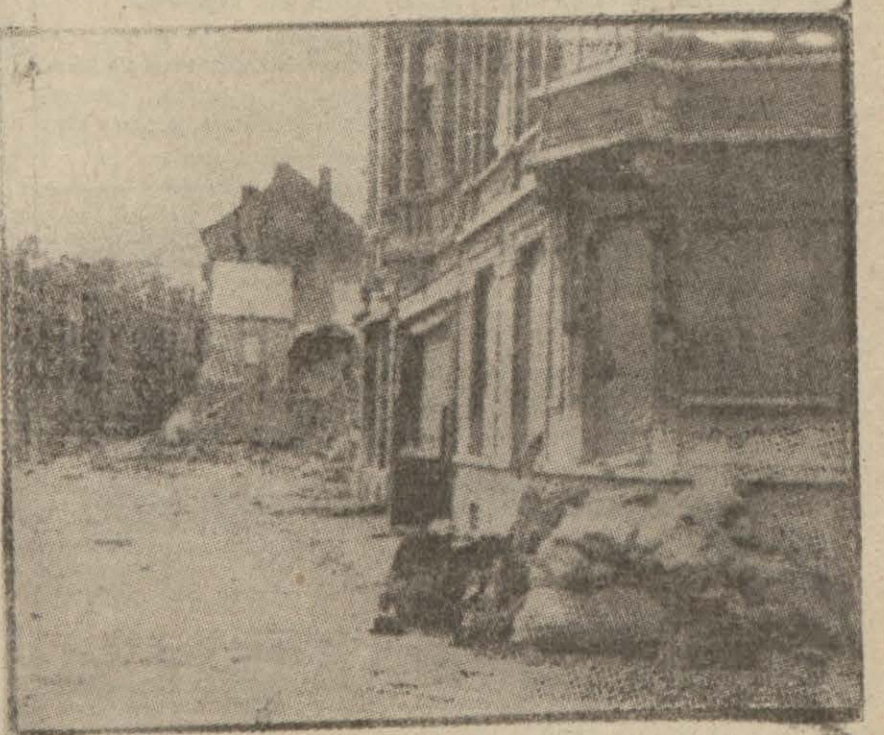
DÜNYA MUKADDERATI BAŞLAYAN MUHAREBENİN
NETİCESİNE BAĞLI

Londra, 18 (a. a.) — Vaziyeti tamamiyle müdrik İngiliz matbuatı garb cephesindeki Alman tazyikine dair gelen malûmatı sükûnet ve itimad ile tefsir etmektedir. Matbuat Hitlerin her tehlikeyi göze alarak başladığı bu taarruzun 1918 ilkbaharındaki taarruzdanberi İngiltere ile Fransanın maruz kaldıkları en ciddi tehlikeyi teşkil ettiğini ittifakla kaydeylemektedir.

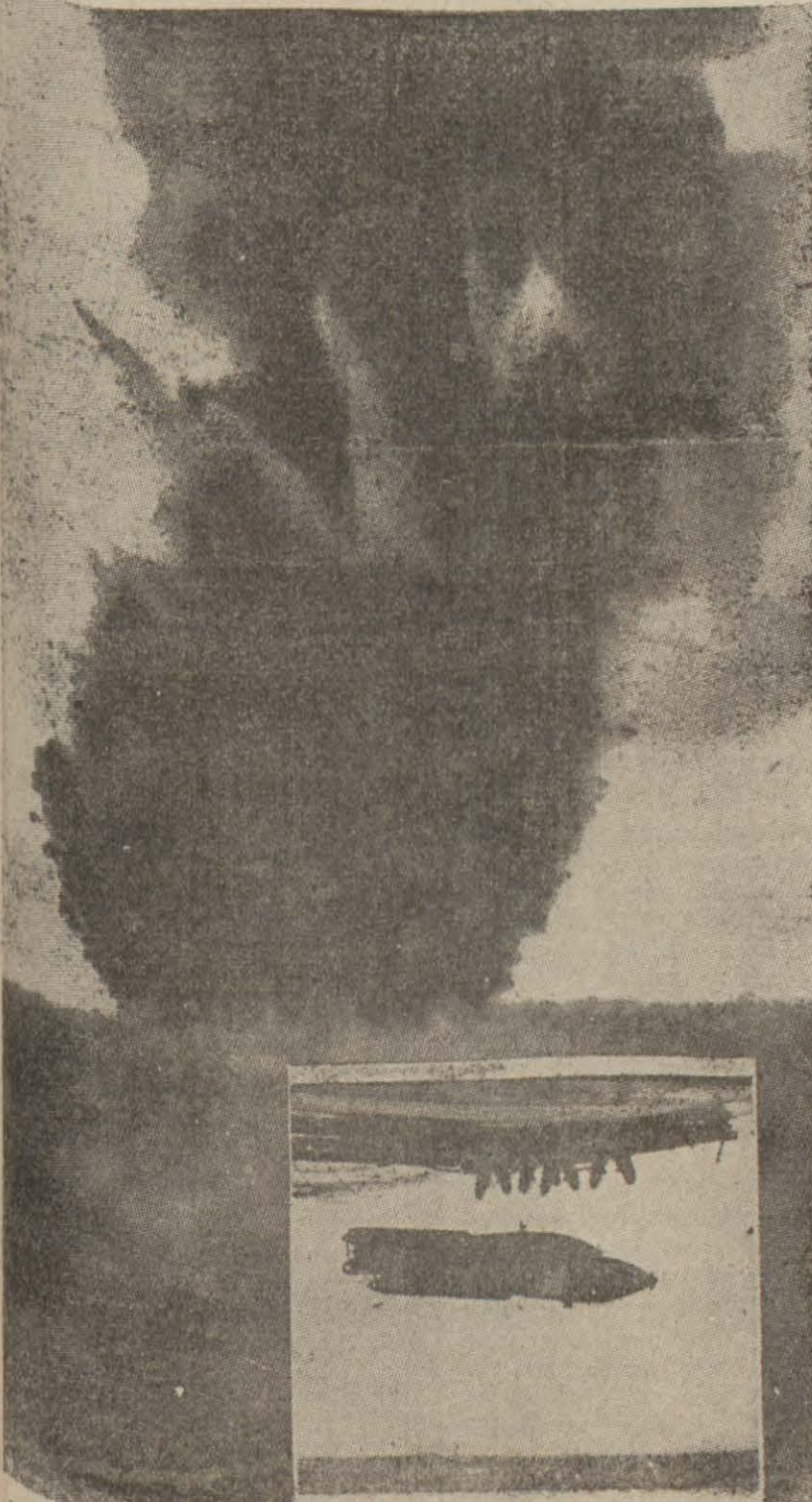
* Gazeteler Gamelenin emriyevmisini Sir Duglas Haygın emriyev. (Devamı 2 inci sayfada)

Fransız kabine- sinde değişiklik

Paris 18 (Hususî, saat 18,15) — Fransız nazırlar meclisi bugün mühim bir toplantı yapmıştır. Uzun süren içtimai müteakip, kabinede bazı değişiklikler olduğu öğrenilmiştir. Bu tadilata göre, başvekil Pol Reyno, Daladyenin uhdesinde bulunan harbiye nazırlığını da üzerine almıştır. Daladye hariciye nezaretine getirilmiştir. Eski İspanya sefiri mareşal Peten Başvekil muavini olmuştur. Diğer nezaretlerde bazı değişiklikler vardır.

Bir Belçika köyünde İngiliz askerleri vücutta getirdikleri barikatlar arkasında.

Fransız tayyarelerinin Alman toprağında yaptığı hava hücumlarından birinde: Hava devleri bombalarını bırakıyor; bir bombanın düş-
tüğü yerde korkunç infilâk.

Akdenizde harp olacak mı?

Yazan: İngiliz amirali Sir Reginald Bacon
Çeviren: Ha. Ke.

Deniz stratejisi, denizlere hakim olmak demektir. Deniz stratejisi şimdiye kadar hiç değişmedi ve hiç bir zaman değişmeyecektir. Denizlere hakim olan devlet, dost memleket gemilerinin seyrine müsaade eder; düşman memleketine ait olan gemilerin seyrüseferini sekteye uğratarak onların denizlerde gezmesine müsaade etmez.

Napolyon devrinde yapılan deniz harpleri şöyle olurdu: Ya, iki donanma karşı karşıya gelecek çarpışır, veya limanlarda mahsur bir vaziyette bırakılır. Limanlarda mahsur kalan donanma denize ağılamaz ve bu sayede, karşı tarafın ticaret gemileri serbestçe yol-larına devam edebilirler.

Umumi harpte bu usul tahtaltı, bahirler, sabit mayınlar ve torpil-lerle daha mükemmel bir hale ge-tirildi.

Buna mukabil olarak deniz al-tından gelecek tehlikelere karşı müdafaa geçilleri icad olundu. Bu-gün hava kuvveti denen müessir bir silah var. Tayyareler, ticaret gemilerinin müdafaa eden harp ge-milerine "göz" vazifesini görürler; tayyareler, harp gemileri ile bir-likte ticaret gemilerine de hücum ederler. Bir zamanlar yalnız deniz sathına hakim olan harp gemileri bugün tayyarelerle birlikte, sahile-re, denizin altına ve havalara ha-kimdirler.

İngilizlerin, yani bizim Akdeniz-deki stratejimiz, gayet tabii olarak bizimle dost ve düşman olan mem-leketlerin vaziyetine bağlıdır.

Fransa ve Mısır bugünkü harp-te müttefiklerimizdir. Türkiye müttefikimizse de Sovyetlerle bir ademi tevaccüi pakı vardır. İspanya kendi yaralarını sarmakla me-gul bulunuyor. İspanya ile aramızda bir münazaa yoktur ve ona kö-tü bir niyet beslemiyoruz. Yunanistan bize karşı dostça hareket edi-yor. Akdenizde kala kala, İtalya kalıyor. İtalya ile kavgamız olma-dığı muhakkaktır. Lakin şu an, Roma imparatorluğunu ihya etmek için doğan arzu, faşistleri, müstemlekelerle sahip olan Fransaya ve bi-ze karşı tahrik ediyor.

Roma siyasi mahafillerinden sı-zan bazı haberler, bizim Akdeniz-de tedbir almamız mecbur etti. Harp patlarsa, Akdenize giren ve çıkan bütün gemileri ve seyrü-seferi durdutaçağız. Bütün nakli-yatı Süveyş, Çanakale ve Cebe-lütterikte durdururuz.

Bu kontrol işini ifa etmek için elimizde Cebelütterik, Tulon ve Cezayir müstahkem üsleri bulun-uyor. Bu üslerle harp tarafta faali-yet gösterebiliriz; İskenderiye ile gark tarafı, ve Türkiye müsaade ederse, Türk limanlarından istifa-de ederek Ege ve Çanakaleyi kont-rol altına alırız. Bu kontrolün önü-ne geçmek için İtalyan donanma-sının müttefik donanmayı mağlup etmesi lâzımdır.

Son on beş sene zarfında sene-nin her beş ayını İtalyada geçir-dim. İtalyanın müdafaaasına ait malumatım yok; oraya misafir o-larak gittiğim için hiç kimseyi bu-nun hakkında bir şey sormadım. Maamafin birçok yüksek rütbeli bahriye subayları ile tanıştım. Şu-nu itiraf ederim ki, hepsi de mü-kemmel, keşkin zekâlı subaylar-dır. Sonra şunu unutmamalıyız ki, İtalya edoddan kalma bir donan-ma tarihine sahiptir. Almanyanın böyle bir mazisi yoktur.

İtalyan donanması ile karşıla-şmak, Almanlarla karşılaşmaktan daha çetin olacaktır. Biz İtalyayı, Akdenizde sayıca üstün olarak yenebiliriz; muharebelerde onlar-dan daha fazla harp gemileri kul-lanabiliriz.

İtalyan Amirallığı senelik prog-rammın büyük bir kısmını denizaltı ve hücumbotu inşa etmeye hasret-miştir. Denizaltılar şöhretlerini bu harpte kaybetmişlerdir, lakin Sicilya adası ve Afrika sahilleri arasın-da faaliyet gösterirlerse tehditkâr bir tehlike teşkil edecekleri mu-hakkaktır.

Hücumbotları, kanaatime göre o kadar müessir bir silah değildir-ler. Zira, seyir halinde çok gü-rültü yaparlar, ikinci fırtınalı de-nizlerde faaliyet göstermezler.

Akdenizde, harp olursa, ticaret gemilerimizin Afrikayı dolacak-ları hakkında bir karar duyuldu.

Bu karar tatbik edilirse donan-mamızın vazifesi Akdenizde kolay-lacaktır. Harp gemilerimiz o za-man yalnız İtalyan ticaret gemile-riyle meğul olacaktır.

İtalyanın coğrafi vaziyeti Akde-nizde seyreden ticaret gemilerimiz-i sekteye uğratabilir; fakat ge-milerimiz Afrikayı dolarsa İtal-yanın coğrafi vaziyeti işe yara-maz.

İtalyanın pütü noktası üç müstem-lekeye sahip olmalıdır. Eritre ve Ha-beğistan - (bunlara bir tek müstem-leke nazarla bakabiliriz). - Muvasala-rını ancak Kizildeniz ile temin ede-biliriz. Kizildeniz derhal abluka altı-na alınabilir. Habegistanda harp etmek istiyen birçok kabileleri teslim edebi-liriz.

Orta gark ordusu ile, Adisababaya hücum etmek kolaydır. Harp gemile-rimiz, İtalyanın Afrikaya asker nakletmesinin önüne geçerler.

Fransızlar Tulondan Cezayire asker göndererek şimali İtalya müstemle-kesine taarruz edebilirler. Zira İtalyan-ların Trablusgarbi, garktan Mısır ve garktan Cezayir tehdidi altında bulu-nuyor.

Malta hava kuvvetleri düşman ha-rekâtını tarasut ederek donanmamızı vaziyetini kolaylaştırıcaklardır.

İtalyanın üçüncü müstemlekesi on-ki adalardır. Bu müstemlekeler İtal-ya yardım edebilmekten uzaktır; bilakis bir zaaf teşkil ederler, çünkü isagileri deniz yolu ile İtalyadan temin olunur.

İtalyanlar güzel bir hava kuvvete malikdir. Lakin biz onların çıkarcak-ları her tayyareye bir tayyare çıka-rabiliriz.

Tayyarelerimizin ne kadar mukte-dir olduklarını şimdiye kadar yapılan muharebelerde memnuniyetle gördük. İtalyan limanlarına hücum edebi-liriz; Tarantoyu bombardman ederiz. İtalyan ana vatan filosu mağlup o-lursa Adriyatik sahillerinde bulunan limanlar tehlikesizce taarruza uğrar.

Lakin bir noktayı unutmamalıyız. Sahil bataryaları harp gemilerine te-fevvuk ederler. Zira sahilde bulunan lal deniz mesafesini eserlemişlerdir; topları sabittir, gemiler batırila-bilir, fakat müstahkem mevkiiler batırılmasa; müstahkem mevkiie yapılan hasar çabuk tamir olunabilir, halbuki hasara uğrayan geminin tamirâtı uzun sürer;

Bir harp gemisinin kıymeti, birbu-kuk ve altı milyon İngiliz lirası ara-sındır. Müstahkem mevkinin insanı yüzbin İngiliz lirasını geçmez. Bu se-bepten, gemilerimize çok ihtimam et-meliyiz.

Böyle bir harpte, İtalyan kara ordusunun ne şekilde hareket edeceğ-i tayin edemeyiz. Balkanlarda karış-ıklık yaratmak istediğini görüyoruz. Sovyet Rusyanın hattı hareketi belli değil; Balkanlarda büyük menfaati var; İtalya bu sebeble kemali ihtiyat-la hareket edecektir.

Fransaya, karadan ve denizden hücum etmek hayalden ibarettir. Trablusgarp yolu ile Mısra taarruz ederse, karşısında müttefik ordusunu bulacak.

İtalyanın bu harpte Almanya ile beraber olması beni hayrete düşür-üyor. Almanya bu harpte galip çık-ar-sa, bütün İtalya ve müstemlekelerini çaylak kapar gibi kapacaktır.

Akdenizde harp olur ve müttefik donanma İtalyan donanması ile kar-şılaşır onu mağlup ederse, abluka-mızı tesiriyle, Akdenizde harp çok sür-atle bitirilecektir.

Zelzele Erbaa, Tokat ve Fatsada şiddetli sarsıntılar oldu

Erbaa, 18 (A.A.) — Bugün bu-rada 9,50 de şiddetli bir zelzele oldu. Zaiyat yoktur.

Tokat, 18 (A.A.) — Bu sabah şehrimizde 8,46 da bir yer sarsın-tısı olmuştur. Hasar yoktur.

Fatsa, 18 (A.A.) — Bugün saat 8,47 de burada bir sanyie devam eden hafif bir yer sarsıntısı olmuştur.

Saat 18,30 a kadar gelen harp haberleri

Müttefik menbalarından gelen haberler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

misine benzetmekte ve müttefiklerin akıbeti ile dünya mukadderatı-nın şimdi cereyan etmekte olan muharebenin neticesine bağlı bulun-gunu müttefikler itiraf etmektedirler.

Gazeteler, ricat hareketlerinin daima cesaret kıran bir tesir braktığını fakat mazide bir çok ricatlerin zaferle nihayet bulduğunu tebaruz ettirmektedirler.

Sabah gazeteleri, İngiliz hava kuvvetlerinin cesaretini ve gör-dükleri işlerin ehemmiyetini takdir etmekte ve taarruzun başlanğı-cıdanberi hava kuvvetleri tarafından gösterilen yardımın daha bü-yük bir şiddetle devam edeceğini kaydeylemektedirler.

"Taymis" gazetesi, Führerin askerlerinin hayatını istihkak etti-ğini ve obüs atılarak tatbik edilen usul ile paraşütçüleri attırdığını yazmaktadır. Paraşütçüler yakalanıp öldürülmeden evvel tahribat yapmak vazifesiyle mensup oldukları ordulara iltihak etmek ümidi olmadan tanınmadıkları muntakalara imkedirler.

"Taymis" netice olarak bu usulün Hitlerin zihniyetini ortaya koyduğunu ve altı yedi hafta içinde zaferle ulaşmak için her vasıtaya bağ vurmak hususundaki azminin bir ifadesi olduğunu ilave et-nektedir.

Daylı Telegraf, yazıyor:

"İstikbal için imkânlar müphemdir. Bu imkânlar nahoş da olabi-lir. Fakat bunların Gamelen ve Gort tarafından derpis edilmiş olduk-larına inanabiliriz. Fransada zihinler bizimkiler kadar azımkâr ve ü-middidir."

"Deyli Meyl" gazetesi, milletin İngiliz tarihinin en büyük imtiha-nını geçirdiğini yazmaktadır.

VEYGAND PARİSTE

Paris, 18 (a. a.) — General Veygandın Parise geldiği bildiril-mektedir.

BELÇİKADA MÜTTEFİKLER BRÜKSELİN GARBİNE ÇEKİLDİLER

Paris, 18 (a. a.) — 18 mayıs sabahı fransız tebliği: Fransada muharebe dükkü tebliğde bildirilmiş olan muntakalar-da şiddetli surette devam ediyor.

Belçikada müttefik kuvvetler, umumi vaziyeti nazarı dikkate alarak, gerileme hareketi yapmışlar ve Brükselin garbine çekilmiş-lerdir.

Gece, hava kuvvetleri, yollarda kolları ve düşmanın mecburi geçid noktalarına bomba ile şiddetli surette hücum etmişlerdir.

BİR BELÇİKA ŞEHİRİ BOMBALANDI

Londra, 18 (a. a.) — Royter ajansının, Fransız-Belçika hudu-undaki hususi muhabiri bildiriyor:

Alman bombardman tayyareleri, Belçika cenubunda, bir şehir üzerinde yaptıkları hücumda, şehre 50 ilâ 150 kilo ağırlığında bom-balar atmışlardır.

Mevcut 130.000 nüfusuna, 20 bin de mülteci inzıman eden bu açık şehre, Almanların yaptıkları bombardman esnasındaki fecate 2 İngiliz gazetecile beraber ben de şahid oldum. Bu şehir askeri birhedef teşkil edemez. Almanlar şehir dışımda ve şehre çok uzak mesafede askeri kollar ve kıtaları bombaladıkdan sonra istasyon gibi bazı nok-taları da bombardman etmek hususunda hiç bir zahmetten çekinme-mişler ve sivil ahaliye hiç ehemmiyet vermeden şehre bomba yağ-dırılmışlardır.

Sokaklar, bir sığmağa sokulmaya vakit bulamayan mültecilerle dolu idi.

Zaiyat derecesi henüz malûm değildir. Fakat biz şehirden çık-tığımız sırada, bombalar düşmekte devam ediyor ve seyyar hasta, hane efraatı, yaralıları nakletmekle meğul bulunuyordu.

MEYDAN MUHAREBESİ BU SABAH YİNE BAŞLADI

Paris, 18 (a. a.) — Havas, saat 14-10da askeri vaziyet hakkında aşağıdaki malûmatı vermektedir:

Almanlar, halen kati olmasını ümid ettikleri bir gayret sarfet-mektedirler.

Sambr muntakasında bir gedik açmak için, Almanlar sıkı saflar halinde hücum eden 2500 tankı ileri sürmüşlerdir.

Dün, Almanlar iki istikamette birbirini takip eden dalgalar ha-linde hücumlarda bulunmuşlardır. Bu iki istikamet şunlardır;

Hirson-Avesen muntakası ve Vervens muntakası.

Birinci muntakada, ormanlıkta hareket eden motorlû kıtalar ba-zı noktalarda ancak hafif terakkiler kaydetmişlerdir. Mukabil hü-cumlara geçen fransız kıtaları mahallî muvaffakiyetler kazanmış-lardır.

Almanların gayretleri, Vervinsda bilhassa enerjik bir mahiyet almıştır ve pek ziyade şiddetli bir çarpışma, tankların, topçu kuv-vetlerinin ve hava kuvvetlerinin yardımıyla durmadan devam etmektedir.

Avesen,Vervins,Rethel-Sedan müsellehi üzerine büyük kitle halinde tekfif edilmiş olan müttefik tayyareler, bütün gün, bütün geid noktaları üzerine binlerce ton bomba, ve milyonlarca makineli tüfek kurşunu yağdırmışlardır.

Tarihin kaydetmediği en muazzam meydan muharebesi, bu sa-bah yeniden başlamıştır. Şiddetli çarpışmalardan sonra, Alman inisi durdurulmuş ve düşmanın Sedanın garkında Majno hattını nihayet noktası olan Montmedye yaptır teğebbüsler enerjik surette kırıl-mıştır. Montmedden İsviçre hududuna kadar Majno hattı boyunca iş-ara defter bir şey yoktur.

Belçikanın şimalinde müttefik kıtalar geniş bir stratejik hareke-te başlamışlar ve Brükselin garkında Dil üzerinde Alman hücumla-rını tutmuşlardır. Dün akşam Dil hattının müttefikler tarafından kendi arzularıyla tahliyesinden sonradır ki, Almanlar Luven ve Ma-lini ısgal edebilmişler ve Belçika mahkemeleri tarafından temaniyle tahliye edilmiş olan Brükselle girebilmektedir.

MALTA HARP HAREKATI DİKKATLE TAKİB EDİYORLAR

Malta, 18 (hususî) — Malta halkı harp havâsillerini ve here-kâtı büyük bir dikkatle takip etmektedir. Fakat yekm bir istikbalde Akdenizde fevkalâde tahdislerin cereyan etmeyeceği kanaati umumîdir.

FRANSIZ AMİRALİĞİNİN TEKZİBİ

Paris, 18 (hususî) — Fransız amirallığı, Almanların Dünkerk limanında bir torpido muhribini batırdıklarına ve iki torpido muhribi ile bir nakliye gemisini tahrib ettiklerine dair olan tebliğlerini res-men tektip etmektedir.

FRANSIZLAR BİR KÖPRÜYÜ UÇURDULAR

Bat, 18 (a. a.) — Bu sabah Fransızlar, Sen-Jul köprüsünü harba-va etmişler ve bu suretle Bel ile Fransa arasındaki demiryolu mün-kaletini temaniyle inhitaa uğratmışlardır.

MEYDAN MUHAREBESİ ET-RAFINDA FRANSIZ GAZETE-LERİNİN TEFSİRLERİ

Paris, 18 (A.A.) — Havas ajan-sı bildiriyor:

Bu sabahki Paris matbuatı tef-sirleri: gazeteler, başlık olarak ge-neral Gamlenin emriyevmisinden cümleler almaktadırlar.

Hemen bütün matbuat, cereyan eden meydan muharebesiyle meğul olmakta ve bugünkü sahalardan

Alman menbalarından gelen haberler

ALMAN BAŞKUMANDANLIĞININ TEBLİĞİ

Führerin umumi karargâhı: 13 (a. a.) — Alman ordusu başku-mandanlığının tebliği:

Holandada Alman kıtaları, Zeland adalarının temizlenmesi işini sür-atle takip etmektedir. Yalnız Vladingenin garkında Valhera ada-sında dün mahallî çarpışmalar olmuştur. Holanda kumandanı şimdi teslim olmak teklifinde bulunmuştur.

Sepeven adası ile cenubi Bensland adasında iki bin Holandalı ve Fransız esir edilmiştir. Alman kıtaları sahil bataryaları ile limanlarda bulunan Holanda donanması cüzümlarını ele geçirmiştir.

Almanlar, Anvers istihkaklarının harici kuşağını iki noktada yarmışlardır.

Başkumandanlığı dün hususî bir bültende bildirdiği vechile şid-detli bir çarpışmadan sonra Malin ve Luven şehirleri alınmış ve Brük-sel belediye reisi, paytahtı muharebesiz Alman kıtalarına teslim etmiştir.

Dil hattından çekilen düşman, Alman kıtaları tarafından takip olunmaktadır.

Alman hücum tankı cüzümları, Mobengin cenubunda, Fransız hudud istihkaklarını yarmış, iki düşman fırkasını imha etmiş ve yuka-rı sambrdan ricat etmekte olan düşmanı yukarı Uza kadar takip eyle-miştir. Piyade fırkaları, Alman hücum tanklarını pek yakından talib etmiştir. Alman kıtaları, bir çok esir ve büyük ganimet almışlardır.

Alman kıtaları Sedanın cenubunda da ilerlemişlerdir.

Hava kuvvetleri, bilhassa cephe gerisi münakalatına ve Belçikada ve Fransada düşman kollarının geçdiği ricat yollarına hücum etmiştir. Bu hücumların tesiri ile düşman bir çok noktadan kaçmıştır.

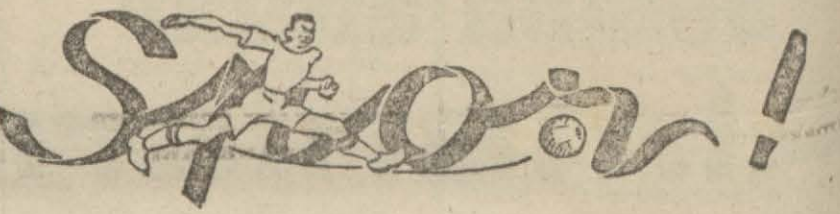
Keşif tayyarelerimiz, Holanda Belçika sahlinde bir düşman muh-ribini batırmıştır.

Hava kuvvetleri bundan başka Narvik civarında düşman asker ih-racılara hücum etmiş ve bir ağır kruvazör ve bir büyük nakliye gemi-sine birer bomba düşmüştür.

Düşman dünkü gün 108 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 53 ü ha-va muharebeleri esnasında düşürülmüştür. 11ini tayyare dafi topları düşürmüştür. Geri kalanı da yerde tahrib edilmiştir. 28 Alman tayya-resi kayırdır.

Düşman şimali Almanya'da ezilmle Hamburg ve Breme ve garb-da daha bazı şehirlere müteaddid hücumlar yapmıştır. Bundan evvel-ki vakalarda olduğu gibi, düşman bir kula müstessa yalnız gayri as-keri hedeflere hücum etmiştir. Alman başkumandanlığı, bundan do-ğacak neticeler dolayısıyla bu vakayı tebarüz ettirir.

Alman donanmasına mensup cüzümlar, düşmanın deniz cüzü-tamlar, düşmanın deniz cüzümlarına üs teşkil eden cenubi Afrika limanları önüne mayn koymuştur.

Mektepliler futbol şampiyonası G.Saray Boğaziçini 1-0 yenerek İstan-bul mektepliler futbol şampiyonu oldu

İki hafta evvel yaptıkları müs-a-bakada 1-1 berabere kalan Galata-saray - Boğaziçi liseleri takımları bugün şampiyonun tayini için tekr-ar karşılaşmışlardır.

İlâkım Şazi Tezcanın idaresin-de oynanan bu müsabakaya takımlar aşağıdaki kadrolarla çıkmışlar-dır:

Boğaziçi: Halil — Rahim, Sü-reyya — Necdet, Osman, Enis, — Hayri, Mustafa, Tevhit, Niya-zî, İsmet.

Galatasaray: Necmi — Ali — Taldî — Abit, Halil, Mahmut — Mustafa, Aydem, Şahap, Nuri, Ahmet.

Oyuna Galatasaraylılar başladı-lar. İlk dakikalarda ağır basıyor-lar. 10 uncu dakikadan itibaren oyun mütevazin bir şekil aldı ve birinci devre kargılıklı hücumlar-la geçerek 0-0 berabere neticelendi.

İKİNCİ DEVRE:

Boğaziçinin süratli bir akimile başlayan bu devrede oyun çok sür-atlı oldu. Galatasaraylılar daha fazla hücum yapıyorlarsa da, kale önünde müessir olamıyorlar. Ara-sında da Boğaziçi sağıcı Sabrinin güzel hücumları görüldü. Fakat neticesiz. Bu devrede her iki takım sayı çıkaramadığından 0-0 berabe-re bitti ve oyun on beşer dakikala-rdan iki devre olmak üzere yarmı saat temdit edildi.

Maç gene süratli oluyor. Galata-ray saraylılar üstüste fırsat kaçıyor-lar. Nihayet 14 üncü dakikada bir Galatasaray hücumunda Bo-ğaziçi kalecinin hatalı bir çıkışın-dan istifade eden Şahap Galatasar-aya şampiyonluğu kazandıran yegâne golü atmağa muvaffak ol-du. Oyunun bundan sonraki kısmı karşılıklı akımlarla geçti ve müs-a-baka netice değişmeden 1-0 Galat-saraya lehine neticelendi.

bu zaiyatın çok büyük olduğunu yazmaktadır.

Le Jurnal gazetesinde Leon Moussan, piyadenin kıymetini de hesabla katmanın lüzumuna işaret-le, piyade kuvvetinin arazi ka-zanmak bakımından elzem oldu-ğunu ve meydan harplerine hakim bulunduğunu yazmaktadır.

Petit Parisien gazetesinde Char-les Morice, 1940 Fransız piyadesi-nin 1914-1938 piyadesinden aşağı-olmadığını yazıyor.

Mme. Tabouis, Oeuvre gazete-sinde Alman ordusunun idaresi, Alman askerî mahfillerinde de bed binlikle söylendiği gibi Almanlar-ın aşağı derecede olduğunu göster-diğini ve Alman taarruzunun ha-va hakimiyetini temin edemiyerek tehlikeye düşmesi melhuz bulun-duğunu kaydetmektedir.

Le Jour gazetesinde Fiermand Laurent, diyor ki:

"Dünyanın selameti ve bizzat Birleşik Amerikan selameti na-mına temenni edelim ki, bize va-dedilen tayyarelere vaktinde yeti-

sin... Aube gazetesi "tecrübemizden itimadımız sarsılmamıştır. Zafer, her asrda hiç değişmemiş olan kendini gösteren Fransız kahra-manlığından fıkracaktır... demek tedir.

Figaro gazetesinde d'Omessan ve Populaire gazetesinde Philips, nazîler zafer kazandırdı takdirde, bütün Amerikanın yakın bir tehli-ke karşısında kalacağını, Birleşik Amerikaya isbat etmektedirler.

Pertinax, Ordre gazetesinde, Britanya veya Fransa imparator-luklarını inhitaa, mantıkan Birleşik Amerikanın harbe girmesini intaç edeceğini söylemektedir.

Gene Mme. Tabouis, Oeuvre ga-zetesinde bazı İtalyan mahfillerin birleşik Amerikanın doğrudan doğ-ruya Avrupa harbine müdahalesi-ni mümkün gördüklerini söylemek-te ve "Düenin Almanya ile bağla-rı ne olursa olsun, İtalya Amerika-ya Avrupa harbine sokmak ihti-mali karşısında tereddüt edebilir-demektedir.

Alman motörlü kıtaları hezimete uğratılıyor

BİR KAC SATIPIA HADİSELER

Dahilce:

Büyük Millet Meclisi haziran ayı sonuna kadar eldeki işlerin müzakere edilmesini tamamlayacak ve dünya ahvalının fevkalâdeliğine binaen bu sene yaz tatil kararı vermiş her hafta toplanmak suretile ilkinin devresine kadar mesaisine devam edecektir.

Amerika hükümeti tarafından, umumî vaziyet dolayısıyla Avrupa'nın sark ve cenup muntakalarındaki tebealarının geri dönmeleri hakkında kendilerine tavsiye yapılması için, diğer alâkadar memleketler gibi Türkiye'deki Amerika sefaretine de emir gelmiştir. Bunun üzerine sefaret memleketimizde bulunan Amerikalılara memleketlerine dönmelerini dün akşam tavsiye etmiştir.

Belçika ve İsviçrede tahsillerini yapmakta olan talebelerimiz son vaziyet dolayısıyla memleketi dönmeye başlamışlardır.

Koordinasyon heyetince kabul edilen yeni bir kararnameye göre bütün sanayi ve iş yerleri hafta tatili kanunundan istisna edilmektedir. Her nevi işlik ve dokuma, imalatbâne ve fabrikaları ile Sümer banka bağlı fabrikaları mesai saatleri içinde işleme kadar arttırılabilmektedir.

Muhtelif muntakalardan gelen haberlere göre havalardan çok muhtasit girmesi yüzünden bu yıl hububat mahsülü çok bereketlidir. Adanada bir ava kadar yeni mahsülün piyasaya çıkacağı anlaşılmaktadır.

Bu sebeple zahire ihracat komitesi arpa stoklarını bildirmeleri için bütün tüccarlara şimdiden tebligatta bulunmaktadır. Bu yıl harice mühim miktarda hububat ihracatı yapılabileceğimizi hesaplanmaktadır.

Harp vaziyeti dolayısıyla Hollanda, Belçika ve müstemlekeleri ve İsviçre ile takas muameleleri durdurulmuştur. Takas limited şirketi bu muameleler takası üzerinden muamele yapamamaktadır.

Diğer taraftan birçok bankalar her türlü pişman muamelesini durdurmuşlardır. Bankalar avans, kredi ve diğer vadeli tediyat yapamamakta, yalnız mevduat sahiplerine tediyat devam etmektedir. Bir kısmı ihracat maddelerine verilmekte olan krediler ve Merkez bankasının her türlü tediyatı da devam ediyor.

Siyasî vaziyetin çok karışık olmasına rağmen piyasamızda ihracat faaliyeti normaldir.

Dün 21,60 liraya kadar düşen altın bu sabah yeniden bazı sarrafların gayretiyle yükselmeye başlamış, ilk muameleler 22 liradan yapılmıştır.

Büyük Millet Meclisi dün toplanmış, fevkalâde vaziyet dolayısıyla karar verildiği zaman yaz tatil kararını 7 bin lira konmuştu. Tophanedeki işler binasının yanında bir futbol, tenis ve voleybol sahaları yapılmaya başlanmıştır. Memurlar haziran başından itibaren muntazam hafta muayyen gün ve saatlerinde spor yapacaklardır.

Haricte:

İngilterede bulunan Türk gazeteler heyetî dün akşam İskoyaya hareket etmiştir. Heyet hareketinden evvel Aldershot askerî kampını gezmişlerdir. Motörli kıtalar ve topçu kıtaları heyetin huzurunda bir talim yapmışlardır.

Brüksel Almanların eline geçti

Almanlar garp cephesindeki muharebelerde binden fazla ağır tank kullanıyorlar

Paris, 18 (A. A.) — Cephedeki kıtaların beraber bulunan askerî muhahitler hareket harbinin pek geniş bir cepheye intikal ettiğini beyan etmektedirler. Muhahitler tayyarelerin himayesinde hareket eden Alman motörlü elemanlarının ilerleyişini düşmanın yelpaze şeklinde muhtelif istikametlere yayılması imkânını verdiğini söylmektedirler. Hatta bazı münferit Alman tankları ilerlerinden oldukça uzaklaşmışlar da bunların bu cirokârane hareketleri yitirmiş süratle bir mukabeleyi intaç etmiştir.

Aynı muhahitlerin beyan ettiklerine göre müttfikler, benzin ve cephanе almaları mümkün olan noktalardan tehlikeli bir surette uzaklaşmış düşmanın motörlü elemanlarının cephelerine karşı giddetli bir mukabîl taarruza geçmişlerdir.

Sambre'da Scheldt hattını müdafaa eden ordular mevzilerini muvaffakiyetle muhafaza etmektedirler.

İngiliz hava kuvvetleri düşmanın motörlü kıtalarını hezimete uğratmaktadır.

ALMANLARIN AGIR TANKLARI

Londra, 18 — Almanlar garp cephesinde kullanmaya başladıkları ağır tank firkalarını Lehistan harbinde ortaya çıkarmışlardır. Bunlar üç zırhlı firkadan müteşekkildir. Her firkada 400 - 500 ağır tank vardır. Bu ağır tanklar çok benzin sarfettikleri için kendilerine süratle benzin yetiştirilmeye atılmalıdır.

Londra radyosu dün akşam askerî hareketâtın bahsederek bugünkü vaziyetin 1914 dekinin aynı olduğunu söylemiş ve:

"Tehlike aynı ise evet ama aynı olacağı muhtemeldir. Herhalde son söz müttfiklerindir."

AMERİKALILARIN MÜTALEASI

Vaşington, 18 (A. A.) — Siyasî mahafil, general Gamelin'in ordulara hitab eden emri yevmisi, önümüzdeki günler zarfında yalnız Fransanın mukadderatını değil, aynı zamanda harbin âkıbetini taayyün edeceğini ifade etmekte olduğunu suretinde tefsir edilmektedir.

Aynı mahafil, bu emriyevimiyi general Joffre'un Mara muharebesi arifesindeki emriyevimlerine benzetmektedirler.

Enebi muhahitler, Amerikanın bugünkü hattı harbinin 1914 senesindeki hattı hareketine nazaran çok farklı olduğunu beyan etmektedirler.

Her sınıfa mensub bütün Amerikalıların vazifesi, medeniyetin yıkılmasına ve Avrupada ve hattâ bütün dünyada barbarlığın hakim olmasına mâni olmaktır.

Amerikalıların ekserisi, harbin müttfikler aleyhine dönmesi takdirinde kendilerini tehdid edecek olan tehlikenin ne kadar derin ve ne kadar hakikî olduğunu anlamışlardır.

ALMANLARIN İLK MUVAFFAKİYETLERİ NEDEN İLERİ GELDİ

Nev-York, 18 (a. a.) — Sabah gazeteleri Fransa cephesindeki vaziyetin müşkil olduğunu, ancak tehlikeli olmadığını yazmaktadır.

Bu gazeteler, Joffe ile Gamelinin emriyevimlerini yan yana negetirmektedirler.

Nev-York Times gazetesi, Almanların bidayette elde etmiş oldukları muvaffakiyeti, Fransız yüksek kumandanlığının Belçika, Hollanda ve Lüksemburgun imdadına koşmak üzere hatlarını bir kısmındaki kuvveti çekmiş olmasına medyun olduklarını kaydettikten sonra şöyle demektedir:

"Almanların hakikî Majino hattı istihkamlarını değil, bu hattın denize doğru temadisi olan ve bir kısmındaki kuvvetlerle tabyalara çekilmiş bulunan istihkamları geçmiş olduklarını bilmek lazımdır."

Paris, 18 — Fransız topraklarına intikal eden büyük meydan muharebesi bütün giddetle devam ediyor. Cephe hattı saatte saatte değişiyor. Hakikî bir herculmerci andran bu muazzam meydan muharebesinde tayyareler ve tanklar başlıca rolü oynuyorlar. Alman taarruzu Sedan ile Sambre arasında açılan cepheden garktan garb istikametine doğru yapılmaktadır. Almanlar ağır zırhlı firkalarını muharebeye sürmüşlerdir. Müttfikin tayyareleri, durmadan meydan muharebesinin sahaları üzerinde uçarak düşman tanklarını bombalamakta, Alman yürüyüş kollarına mitralyöz ateşi açmakta ve müttfik kıtalarını himaye etmektedir.

Fransız milletli, bu muharebenin hayati ehemmiyetini takdir etmektedir. Müttfikin ordusu başkomandanı general Gamelin'in ordusu hitaben negrettiği "Zafer veya ölüm", mealindeki emri yevmisi, bu muharebenin kat'î ehemmiyetini gösteriyor.

Sedan ile Moele ve Moelede İsviçre hududuna kadar sünen hücumları.

Paris, 18 — Fransız topraklarına intikal eden büyük meydan muharebesi bütün giddetle devam ediyor. Cephe hattı saatte saatte değişiyor. Hakikî bir herculmerci andran bu muazzam meydan muharebesinde tayyareler ve tanklar başlıca rolü oynuyorlar. Alman taarruzu Sedan ile Sambre arasında açılan cepheden garktan garb istikametine doğru yapılmaktadır. Almanlar ağır zırhlı firkalarını muharebeye sürmüşlerdir. Müttfikin tayyareleri, durmadan meydan muharebesinin sahaları üzerinde uçarak düşman tanklarını bombalamakta, Alman yürüyüş kollarına mitralyöz ateşi açmakta ve müttfik kıtalarını himaye etmektedir.

Fransız milletli, bu muharebenin hayati ehemmiyetini takdir etmektedir. Müttfikin ordusu başkomandanı general Gamelin'in ordusu hitaben negrettiği "Zafer veya ölüm", mealindeki emri yevmisi, bu muharebenin kat'î ehemmiyetini gösteriyor.

Sedan ile Moele ve Moelede İsviçre hududuna kadar sünen hücumları.

Paris, 18 — Fransız topraklarına intikal eden büyük meydan muharebesi bütün giddetle devam ediyor. Cephe hattı saatte saatte değişiyor. Hakikî bir herculmerci andran bu muazzam meydan muharebesinde tayyareler ve tanklar başlıca rolü oynuyorlar. Alman taarruzu Sedan ile Sambre arasında açılan cepheden garktan garb istikametine doğru yapılmaktadır. Almanlar ağır zırhlı firkalarını muharebeye sürmüşlerdir. Müttfikin tayyareleri, durmadan meydan muharebesinin sahaları üzerinde uçarak düşman tanklarını bombalamakta, Alman yürüyüş kollarına mitralyöz ateşi açmakta ve müttfik kıtalarını himaye etmektedir.

Fransız milletli, bu muharebenin hayati ehemmiyetini takdir etmektedir. Müttfikin ordusu başkomandanı general Gamelin'in ordusu hitaben negrettiği "Zafer veya ölüm", mealindeki emri yevmisi, bu muharebenin kat'î ehemmiyetini gösteriyor.

Sedan ile Moele ve Moelede İsviçre hududuna kadar sünen hücumları.

Paris, 18 — Fransız topraklarına intikal eden büyük meydan muharebesi bütün giddetle devam ediyor. Cephe hattı saatte saatte değişiyor. Hakikî bir herculmerci andran bu muazzam meydan muharebesinde tayyareler ve tanklar başlıca rolü oynuyorlar. Alman taarruzu Sedan ile Sambre arasında açılan cepheden garktan garb istikametine doğru yapılmaktadır. Almanlar ağır zırhlı firkalarını muharebeye sürmüşlerdir. Müttfikin tayyareleri, durmadan meydan muharebesinin sahaları üzerinde uçarak düşman tanklarını bombalamakta, Alman yürüyüş kollarına mitralyöz ateşi açmakta ve müttfik kıtalarını himaye etmektedir.

MACARİSTAN

7 sınıfı daha silâh altına aldı
Macaristandaki İngiliz ve Fransızlar memleketlerine dönüyor

Paris, 18 — Macaristanda dün yedi sınıf daha silâh altına alınmıştır. Bunların çoğu Yugoslavya ve Romanya hudutlarında tahşid edilmektedir.

Macaristandaki İngiliz ve Fransız tebaaları, hükümetleri tarafından, bu memleketi terke davet edilmişlerdir. İlk kafilê dün akşam Budapeşteden ayrılmıştır.

YUGOSLAVYADA

Londra, 18 — Yugoslavyadan gelen haberlere göre seferberlik ilân edilceğini Belgrad hükümeti tekliz etmektedir. Yugoslav harbiye nezaretî yeniden bazı askerlere askere alınması sebebinin şöyle izah ediyor: "Yeni silâhlar alınmıştır. İhtiyatların bu silâhlara alınması için bir talime ihtiyacı vardır."

Diğer taraftan, İtalyan hududuna yakın yerlerde bu pazar günü yapılacak olan belediye seçimi başka bir zamana tehir edilmiştir.

RUSYA SİPARİŞİ

Yugoslav hükümeti ordu nakli yanında kullanılmak üzere Sovyet Rusya'ya mühim miktarda kamyon ve otobüs sipariş etmiştir.

kü sürüyor. Almanlar, Majino hattını yardırlarını iddia ediyorlar. halbuki bu iddia doğru değildir. Zira Majino hattı Montm. Tde bitiyor. Bu noktadan şimal denizine kadar Fransız istihkâm hattı müttfik beton tabyalardan ve blok-havzardan ibarettir. Bu istihkâm hattı, ağır zayıf göze alınmak şartile tankların hücumundan masun değildir.

Belçikada ve şimali Fransada cereyan eden harblere iki taraftan üç milyon insan, binlerce tayyare ve tank iştirak ediyor.

BAŞLICA MUHAREBE SAHNELERİ

Başlıca üç noktada muharebe oluyor: 1 — Merkezî Belçikada Louvain mntakasında, 2 — Fransada Sedanın garbindeki geniş cephede, 3 — Bizzat Sedan havalisinde.

Bu harp sahnelerinden en mühimmi ikincisidir. Bu sahne Sambre nehri ile Rethel arasında, Sedan 25 mil cenubu garbisinde, Reims'in şimali garbisindedir. Burada Almanlar Fransız hududundan cenuba doğru 50 mil genişliğinde bir sahada bir çıkıntı yapmışlardır. Fransız askerî mahafilı bunu mühim gördüğü için, buraya takviye kıtaatı ile düşmanın ilerlemesine mâni olmak hücumundan bahsetmektedir.

Almanlar kütile halinde tanklarla ve bombardman tayyarelerinin sıkı himayesi altında hücum ediyorlar ve zayıfları bakmıyorlar. Son günlerde uğradıkları zayıflar muhtemeldir. Möz muharebeleri Verdun harbine benzetilmektedir. Orada olduğu gibi günlerce, hattâ haftalarca süren ihtimali vardır.

BELÇİKA TEBLİĞİ

Belçikada garb mahal, 17 (A.A.) — Umumi karargâhın 17 mayıs öğle vakit tebliği:

Müttfik kuvvetlerle birlikte girişilen harekâtla alâkadar olarak ve bu kuvvetlerle sıkı teğrik mesai dairinin de Belçika kuvvetleri tam bir sükun ve intizam içinde yeni mevzilerine nakletmişlerdir.

Ordumuz, muhasamatın başından beri cüzûmlarından bir çoğunun verdiği müteaddit ve çetin muharebelerden rağmen, halâden masun bir halde bulunmakta ve yüksek maneviyatını muhafaza etmektedir.

BRÜKSEL ve LUVEN DÜŞMÜŞ

Nevyork, 18 — Berlin tarafından verilen, fakat müttfikler tarafından teyit edilmemiş bulunan haberlere göre Almanlar dün akşama doğru Belçikanın hükümet merkezi Brükselle girmişlerdir. Almanlar Luvenden de çevirme hücumu ile dün düştüğünü bildiriyorlar.

No. 112

Yazan: Orhan Rahmi Gökçe

Stela:
— Rica ederim dedi. çabuk gidelim. Uşuyorum çünkü.
Doğan daha büyük bir hızla kürekleri oynattı:
— Fakat isminizi söylemediniz?
— Rica etmiştim, mazur görünü.
Stela, Doğanı arkadan alâka ile tetkik ediyordu.

— Buralı değilsiniz galiba.
— Evet, değilim, Yunanlıyım. Dün akşam bir arkadaşımı ağır surette yaraladılar. O hâdisenin kahramanını arıyorum.
— Yaraladılar mı?
— Evet..
— Sebep ne olsa gerek?
— Galiba bir aşk meselesi.

Yüksek ve asilzade bir kız seviyormuş. İsmi söylemiyor, fakat kalbinin fazla çarptığı muhakkak. Bir tesadüfle bu kızın sarayına girmiş ve...

Doğan, sözünü burada kesiverdi. Stela'nın ne yapacağını anlamak istiyordu. Stela, heyecanlı bir sesle sordu:

— Sonra, sonra?
— Oradan çok meyus olarak çıkmış. Yolda bazı asilzade müsedderleri, ona saldırmışlar.. Dört kişiye karşı bir kişi ne yapar? Fakat kahraman çocuk, kılıcına sarılmış ve kendi gerefinin emrettiğini yapmaya başlamış. Ben yanıma vardığım vakit, artık düşmek üzereydi. Tasavvur edemezsiniz, Sinorinal..

— Yarıya ne oldu şimdi?
— Ağırca.. Fena görüyorum vaziyetini. Asilzadelerin birini cehennem yolladık, ikisi yaralandı, biri de kaçtı..
— Fakat yaralıdan bahsetmiyorsunuz?

Doğan başını çevirip Stelaya baktı. Genç kızın yüzü biraz daha sararmıştı. Gözleri, bütün heyecanını parıltılarla doluydu.

— Sakın tanıyor musunuz? Stela şaşırarak:

— Hayır!.. Hayır!.. Acımda..

Doğan gene küreklerle sarıldı:
— Fakat o, merhameti hiç beğenmiyecek kadar mağrur ve şerefli bir gençtir.. Fazla soramadım. Yeise niçin kapıldın, diyemedim. Eğer sevilmiyorsa, yazık!.. Çünkü o hem asil, hem genç ve güzel, hem de mert ve kahraman olarak bir genç kızın kalbini bol bol doldurabilir.. Hayat çok tuhaf Sinorina, çok.. Ne diye servete bu kadar kıymet veriyoruz anlamıyorum.. Ben, çok yerler gezdim. İhtiyac ve servete gömülüp te kalplerin haklarını veremediklerinden saadetlerini kaybetmiş ne kadınlar gördüm?

Stela kısk bir sesle:
— Yetişir rica ederim dedi yetişir.. Bunları bizim evde sizinle konuşmak isterim. Şimdi çabuk gidelim!

Doğan kendi kendine:
— Tamam diye mırıldandı galiba hayırlı bir iş göreceğiz. Ve kürekleri gergin, çelik gibi bazusunun bütün kuvvetile teker kumuldattı.

Stela, saraylarının rıhtımına gelince:
— Burası dedi benî derhal takip ediniz rica ederim.

Onu gören dört muhafız yan taraftaki bahçelerden fırladılar. Fakat o igreret etti:
— Hayır, gidiniz ve misafirimi de kabul ediniz.

Doğan ağır adımlarla yürüdü. Kendisini iki muhafız selâmladı. Birisi önden yürüyordu, birisi de arkasından..

Ve her ikisi arasına, Doğanın ıslak elbiselerine bakıyordu. Sarayın iç methalinde muhafızlar çekildi, iki genç hizmetçi gözlüktü. Bu hizmetçiler güzel mahalluklardı. Doğan şuh şuh baktılar. Sonra birbirine, Doğanın ıslak elbiselerini igreret ettiler:
— Buyurunuz, salonda biraz istirahat ediniz.

Dediler ve onu bir salona koyarak çekildiler. Stela on dakika sonra geldi. Yüzünde hâlâ heyecanı okunuyordu..

— Fakat siz bu yaş elbiselerle rahatsız olacaksınız.
— Hayır müsterih olunuz.

Stela ellerini ovuşturuyordu:
— Sızden bir şey rica etsem.
— Buyurun..
— Bahsettiğiniz o yaralı genci görebilir miyim, buna imkân var mıdır?

Doğan ona baktı:
— Yoksa, o zallıyı tanıyor musunuz?

Stela başını salladı. Hafice fırladı:
— Evet!
— Sakın?
— Evet!
— Sonra?
— Hiç?

Bu tek tek kelimeler içinde bir çok manalar vardı. Yani kız: — Onu tanıyorum. Onun sevdiği kız da benim.

Demek istiyordu.
— Peki, onu niçin göreceksin?
— Bilmiyorum..
— Bu fikirden vazgeçiniz Sinorinal.. Maddî ve manevî istisnalarla dolu olan bir kalbe beklediğini veremeyecek olduktan sonra onun sahibini görmekliğiniz hiç de doğru olmayacaktır.

Stela ayağa kalktı, pencereye doğru gitti ve sonra geriye döndü. Ağır ve düşünceli bir sesle:
— İlk defadır ki içimden böyle bir şey geliyor!

Dedi. Doğanın içinde sonsuz bir sevinç doğmuştu.
— Allah ne büyüktür!..
Diye mırıldandı ve sonra Stelaya cevap verdi:
— Kalbinizin gitmek istediği istikamete yürüyünüz Sinorinal.. O yolun sonu nûr gibi berak ve temizdir.

Stela bir koltuğa oturdu:
— Fakat, aramızda engeller var. O her şeyi biliyor.
— Babanızın kendi anasını öldürdüğünü değil mi?
Stela derin derin içini çekti:
— Evet..
— Fakat ona, bu fikrin yanlış olduğu pek âlâ anlatılabilir.
— Belki.. Fakat, hakikati ben de biliyorum.

Doğan vaziyeti kavramıştı. Derhal mevzuu kurtarmak istedi:
(Devamı var)

Seçme fıkralar

Uşağın marifeti

Bir dereceden düşme zengin uşağına der ki:

— Eve misafir geldiği vakit, ben sana emir ettikçe, biraz mübalâğı yerine getirirsin.. Mese: lâ; sofrayı hazırla dedim mi, sen diyeceksin ki: — Hangi sofrayı, altın işlemişini mi yoksa sade oymalı mı?

Yahut bize terlikleri getir, dedim mi; sen hangilerini gülmüş işlemişleri mi, yoksa ipekli mi, dersin.

Günün birinde eve bir misafir gelir, tabii patron uşağına der ki:
— Bize terlikleri getir.

O da sorar:
— Hangileri, diye?.. Sıra başka seylere geldikçe aynı sualler ve aynı cevaplar olur.

Biraz konuştuktan sonra uşağına der ki:
— Git babamı çağır.

Uşak ta:

— Hangi babanızı çağırayım?.. Patron kızarak sorar:

— Bre teres, benim kaç babam var?

— A bayım, der, sizin de kaç tane sofa, terlik, gecelik ve saireniz var?

Bir çare

Bay Kadri, bir gün lokantada biftek ısmarlamış bir garsona.. İsteddiği ötüne geldiği zaman Bay Kadri eti yemeğe teşebbüs etmişse de mübarek parçayı kesmekte bıçak gibi dişleri de ızharı âciz edince cebinden mendilini çıkartıp ağlamaya başlar.

Bu hali gören garson derhal bu içli müsterisinin yanına koşmuş:

— Neden ağlıyorsunuz bayım? Bir yeriniz mi ağrıyor?..

— Yok bir yerim ağrımıyor. Bu getirdiğin biftek, bu halini görür de biraz yumuşar diye ağlıyorum!..

Şimalî Amerikada Serseriler Cumhuriyeti

Amerikanın geçen umumî harbe karıştığı üç sene zarfında babaları meşgul çocuklar lakımsız olarak büyümektedirler. Bunlar kendi kendilerine yetişiyorlardı. Bu harp senelerinde bu çocukların dimağlarında hanel, a-dalet, insanlık vesaire gibi mefhumları o zamana kadar insanlara tanıtmış olan gökten bütün başka bir halde şekillendirildi.

Bu zamanda Birleşik cumhuriyetlerden Nebraska'da ufak bir sahada bir hadise vukua geldi. Hakikatte harbin ortasında milletlerin boğazlaştığı bir zamanda yeni bir cumhuriyetin genç serseriler cumhuriyetinin temeli atıldı. Harp esnasında genç eanların sayısı Amerikada Avrupa'dakinden daha fazlaydı. O kadar ki bu vakıyet Birleşik Amerika için a-defa ihtimal bir tehlike teşkil ediyordu.

P. Flanagan isminde genç bir papaz çalıştı; muhtelif komitelerdeki tecrübelerinden istifade ederek bu gençlerin sefaletini yakından öğrenmişti. O biliyordu ki bu mesele diğer hayır cemiyetlerinde olduğu gibi ihtiyar kızlarla halledilir cinsinden değildi. Bu genç serserileri hayata ve ictimal nizamına bağlayacak olan şey sadece muhtin değişmesi ve bizzat hakiki hayat olabilmeydi. Bir gün bu papaz Omaha'daki Amirine gidip şahsan rinde bulundu. Onun ricası ne kütüfede bir kürsü, ne bir mektep muallimliği değildi. Onun istediği şey bu ruhsat efendilere asıp görünmüştü. Flanagan bu kimsesiz çocuklarla meşgul olması için kendine mütasade edilmesini istiyordu. İsteği oldu. Dokları kendisine bu iş için doksan bin dolar tahsis ettiler. Genç papaz bu para ile polis merkezinin yakınında eski bir ev kiralaıdı.

O vaktindenberi yirmiyi müttecaviz sene geçti. Her şey dünyada eskisi gibi kalmadı. Apokaliptin süvarileri gene dünyamı etrafında doluyorlar. Fakat yalnız Flanaganın küçük dünyası insanlık, medeniyet, kültür, yolunda muazzam terakidiler göstermiştir. Flanaganın ilk kiralaıdığı evin yanında gazile, elektrikle, mektepleri kütüphaneleri, fabrikaları ve imalat-hanelerle mükemmel ufak bir şehir doğmuştur.

Şehrin idarecileri, intihapla seçilir, kendi hususî posta binaları ve emniyet teşkilatları vardır. Bu küçük şehrin adı: (Boys Town'dur. Çocuklar şehri.) Hatta Nebraska devleti diğer şehirler yanında bu küçük şehre de aynı hukuku verebilmek için kanunlarında değişikliki bile yapmıştır. Bu şehrin 12-21 yaşları arasında 275 sakini vardır. 11 büyük binası bir miktar da arazisi vardır.

Bu çocuklar kendi işlerini tamamen kendileri görürler, fiktüklükleri imalat-haneleri vardır. Kendi ayakta kalırlar, elbiselerini kendileri yaparlar, evlerini kendileri idare ederler. Yemeklerini kendileri pişirirler. Bu çocuklar şehrinde 21 den daha yukarı yaşıta hiçbir müfettiş veya tutan gardiyan yoktur. Burası gayet demokratiktir. Şehrin mülkiyeti topluluğa aittir. Boys Town şehrinin idarecileri demokratik prensipleri seçilirler. Şimdiki belediye reisi on yedi yaşında Danyel Kampan isminde bir sporcudur. Bunun malyetinde bir komisyon çalışmaktadır. Bu kasabada iki parti sistemi câridir. Sadece buradaki partiler demokratlar ve cumhuriyetçiler diye adlanmazlar. Onlara The Buled Boys

Town Party ve The Help Our Town Party ismini vermişlerdir. Şimdiki belediye reisi Buled Town partisinin meşgul olarak 110 reye karşı 165 rey ekseriyetle seçilmiş bulunmaktadır. Onun da intihap müddeti reiscim hur Ruzvelt'e beraber bitecektir. Dan Kampan ilk defa Boys Town'a geldiği zaman 12 yaşındaydı. O şimdiki orta mekte talebesidir. Yakında üniversite hukuk fakültesine girecektir. Nebraska devletinin kanunlarındaki değişiklikten sonra belediye reisi sıfatıyla o da diğer bütün belediye reislerinin haiz olduğu haklara sahiptir.

Dan Kampan belediye reisi seçildikten sonra Nevyork reisi La Guardia tarafından şehri gezmek üzere davet edilmişti. İki belediye reisi şehir idaresi hakkında uzun uzadıya konuştular ve bütçe meselelerine temas ettiler. O zaman Nevyorkun bütçesi senede 550.000.000 dolar ve Boys Town 150.000 dolardı. Küçük belediye reisi Lacguardianın yanından çıktığı vakit şöyle beyanatta bulunmuştu:

"Ben hiçbir zaman Lacguardianın üzerinde bulunan mesuliyeti taşımak istemem. Bu milyonlar benim uyku-suz kalmama sebep olabilirler. Boys Town'un 150.000 dolarını temin edebilmek benim için kâfi bir meseledir. Ve hakikatte o çok fazla bir şey söylememiştir. Zira o Lacguardia gibi vergiler tahdedemez. Bu kasabacık hem Vaşington merkezi hükümetinin hem de Nebraska devletinin verdiği yardımlarla idare edilir. Varidatın en fazlası bu şehrin hamileri ve Flanagan tarafından toplanan anelerle temin edilir. Boys Town çok büyük bir göhrete maliktir. Amiral Byrd kırk beşinci yıldönümünü bu gençlerin arasında tesit etti. Muharrirler, film yıl-

dızları huzurlarla sık, sık bu kasabaya girebilirler.

Bu gençleri işleri başında spor meydanlarında, kütüphane, musiki ve tiyatro salonlarında gören herkes onları istikbalinden hiç endişelenmez. Kendi kendilerini idare eden bu gençlerin bu çalışma sistemi onların müstaktil düşünün demokratik birer cemiyet insanı olarak yetilmeleri imkânını vermektedir.

Altı kişiden mürekkep olan polis muhafızları için uzun boylu yapılacak iş yoktur. Kumandanları henüz 18 yaşında değildir. Burada hafif ihtarlara intizamı temin için kâfi gelmektedir. Mahkemelerin iki buçuk senedenberi hiçbir işi yoktur. Bunların da reisleri aynı şekilde yirmi bir yaşından aşağıdadır.

Son yirmi üç senede Boys Townu terkeden gençler ne oldular?

Buradan çıkan gençlerin Flanagan yazdıkları mektuplardan bunu görmek mümkündür. Ekserisi sanatkar ve çiftçi olarak çalışmaktadırlar. Takriben üçte biri üniversitelere devam etmiştir. İşte 1920 senesinde Boys Town'da aza olan J. Frankie'nin bir mektubu: O şimdiki hükümet partisi namına senato azasıdır. Eddie büyük bir ihracat müessesesinin müdürüdür.

On altı yaşında Boys Town'a geldiği zaman bir tek kelime İngilizce bilmiyen H. Gyustave şimalî Amerikanın en büyük ilanât şirketlerinden birisinin umum müdürüdür. B. Yoe ve M. Sammy garp sahilindeki eski bir liberal gazetesinin nâşiri ve başmuharrii ridir.

Bu kasaba aynı zamanda muhtelif milletlerle ırklar arasında da bir rabıta vasıtası görmektedir. Orada zenci, beyaz, çin, japon, yahudi ve hristiyan farkı yoktur. Bugünkü Amerikan pedagoğları, politikacı ve hakimleri bu müessesenin bütün Amerikaya teğmilinin sayıları arzu olup olmadığını kendiliklerle sormaktadırlar.

Şimdi Sing - Sing hapishanesinin ölmüş cezaevlerinde elektrik sandalyesi cezasını bekleyen yirmiden aşağı yaşıta sekiz genç çocuk vardır. Yalnız Amerikada değil Avrupada da böyle şehirler kurulmalıdır. Bu yeni yetişen neslin demokrasilerin ve hakikî bir milletler cemiyetinin menfaati icabındadır.

KIZIL SAÇLI KADIN

2

Dilimize nakleden Muzafer ESÜN

Aliye Bahanın söylediklerini dinlemedi bile. Bana döndü ve: — Lütfen bitişik odaya geçiniz de elbisenizi değiştiriniz, dedi. Doktor Bedri ne yapacağımıza dair yazdığı ufak bir pusulayı masanın üzerinde bıraktı. Yazdığı reçeteleri yaptırdık, ilaçlar ve reçeteler masanın üzerindedir.

Ağır ve ölçülü ses birdenbire sustu, ipeklî elbisesinin tatlı ve hafif hissettirmesi iştire iştire bir kaç adım attı ve yatak çarşafını nı düzeltti.

İşte Topuzoğlu ailesinin içine girişim böyle oldu; eski bir aile yadigarı olduğunda şüphe edilmeyen bu kocaman köşkün me'şur banyo evim kadar malum ve muayyen olacaktı. Topuzoğlu ailesinin evleri kadar iyi öğrendim, diyemiyecğim; çünkü bu aile içerisinde gördüklerimin bir kısmını anlamıyarak kabul etmekte mecbur kaldım ve zaten düşüncelerimin mevzuu da bu anlamadığım işlerdir. İlk günler de Aliye hanımın ruhi asaletini, kardeşleri Hikmet ve Davuda karşı beslediği sevgisini çok andırarak sevgiyi, ailenin şerefini kurtarmak için sarfettiği büyük gayretini anlar gibî olmuştum. Vak'anın sonlarına doğru da Canan'ı iyice tanıdım.

Bembeyaz elbise, güler kızı saçlarını kapatan hastabakıcı Ro'nesini giyerek hastanın yanına döndüğüm vakit Canan gitmişti. Aliye de, doktorun tavsiyesine tamamen riayet edilmesini son bir defa daha hatırlattıktan sonra odadan ayrıldı. Doktorun bıraktığı kâğıda bir göz attım, hastanın nabzını tuttum, hararet derecesini aldım, her ikisi de normaldi. Yaranın pansmanlarına baktım ve sonra bir parça istira'hat etmek için açık pencerenin yanındaki koltuğa oturdum. Bir hastabakıcı, gecenin herhangi bir saatinde uykudan uyandırılmağa alışkindir.

Ev sessizdi. Bahçede kuşların cıvıldağını işitiyordum. Güneş ufukta görünmeğe başlayıyordu. Lâmbayı söndürdüm. Doğan u'nun tatlı ışığı altında hastam uyumuş görünüyordu. Profili bir kartalı andırır, bu dar çehre, bir ribirine çok yakın duran bu iki çift göz, bu çıkık elmacık kemikleri, bu çok yüksek alın, uyurken bile marazî bir gülüş muhafaza eder gibi duran bu küçük ağır hiç de sevimli değildi.

Kendisine baktığıma sezen yarı gözlerini açtı ve:

— Çehrem hoşunuza gitmedi, değil mi, dedi, sıkılmayınız, itiraf ediniz.

Kendimi topladım ve cevap verdim:

— Yüzünüzü düşünmüyordum. Gözlerimde mağnum yüzüyle bir tezat teşkil eden neş'eli bir ışık yandı. Biraz şaşırım. Demek ben onu uyur zannıyla yüzüne bakarken o da gizliden gizliye beni gözletiyormuş.

— Artık uyuyunuz, dedim.

— Uyumak istemiyorum, dedi. Bizim doktorun hapları da bütün hekim ilaçları gibi tesirsiz. Doktor Bedriyi tanırmısınız?

— Evet, Bir sene kadar aynı hastahanece çalıştık. İyi bir dahiliyecidir.

— Malum, malum. Fakat en büyük meziyeti Topuzoğlu ailesine mensup olusudur.

— Topuzoğlu ailesi mi?

— Evet. Topuzoğlu ailesine mensup olmak büyük bir iştir. Bu aileden bir çocuk dünyaya gelince gökyüzü anahtarları doğduğu gün muhakkak elindedir.

— Bunları söyleyecek yerde uyusanız daha iyi edersiniz.

— Sevgili doktorumuzun an'nesi Topuzoğlu ailesine mensuptu. Uzak akrabadan ama. Ne de olsa Topuzoğlu...

Sinirli sinirli hastanın sözünü kestim:

Ceviren:
C. E.

— Yetişir bunlar, şimdi rahat rahat uyuyunuz. Uyumazsanız a'teğinizi yükselir, yaranızın gabuk iyi olmasını isterseniz derhal gözlerinizi kapayın.

Yaralı güldü:

— Evet yarımı düşünmek lâ'zım. Size bir ricam var. Lütfen şu odaya bir göz gezdiriniz. Ro'velveri arayınız. Şayet bulursanız...

Hastanın sözlerini bitirmesini beklemeden dediğini yaptı. Do-lu silâhlar beni çok korkutur. Fakat odayı ve bitişik banyo odasını boş boşuna aradım, hiç birşey bulamadım. Yalnız kanla lekelenmiş birkaç havlu, kâğıt sepete atılmış kanlı pamuklar ve gazbezi parçaları gördüm. Rovel-ver meydanı yoktu. Konsolun gözünü çektim, burada levanta çiçeği kokan, ütülenmiş gömlek-ler, elli kadar kravat, bir boyun-atkısını sarılı bir şişe konyak vardı. Fakat rovelverden eser bile yok.

Hareketlerimi meraklı ve ızır-raphı bakışlarla takip eden hasta:

— Him, diye mırıldandı. Aca'ba onu kim aldı?

Merakım gittikçe artıyordu, artık kendimi tutamadım ve bak-layı ağızdan çıkardım:

— Affedersiniz ama. Hangi akla uydunuz da gecenin saat iki-sinde rovelver temizlemeğe kalk-tınız?

Hasta şiddetle:

— Ne söylediniz?

Dedi.

Sualimi tekrarladığım vakit pis pis güldü:

— Silâhı temizlerken ha! De'mek size Aliye böyle söyledi öyle mi?

— Doktor da böyle söyledi.

— Tamam.

Durdu ve karyolasının demirle-rine dikkatli dikkatli baktı:

— Tamam. Mademki Aliye böyle söylemiş, öyleyse doğrudur. Hangi akla uyup da gecenin bu saatinde silâh temizlediğime ben de şaşırm. İnsan gece uyku-suz kalınca vakit geçirmek için birçok işler yapabilir. Hem de silâhı temizlemekten daha manâlı işler. Galiba merak ettiğiniz bir şey daha var sizin. Konyak şişe-sinin için buyumatkısına sarılı olduğunu öğrenmek istiyorsunuz. Onu ben sardım. Emine Ananın yüzünden.

Şaşkın bir halde:

— Emine Ana da kim oluyor?

dedim.

— Demek siz Emine Anayı bil-miyorsunuz. Emine Ananın göz-leri kedi gözü gibi görür, as-sa-lar yine söyler, doğruluğuna hiç şüphe yoktur. Kulakları sağırda-ama, fısıldaşarak söylenen sözleri bile işitir. Emine Ana, Aliyenin sadık hizmetçisidir. Aliye Topu-zoğlu bu evi çevirdiğini zanneder ama asıl çeviren Emine Anadır. Buraya birkaç gün geçirmek üze-re her gelişimde Emine Ana, bir-tün eşyalarımı yokları sözde bu-yoklayış eksik düğmelerimi dik-mek, yırtık çoraplarımı yamamak için yapılır. Fakat asıl maksat kötü şeylere alışıp alışmadığımı kontrol etmektir.

(Devamı var)

Hikâye

Zenci sadakati

Yaprakları zaman zaman ışıldayan Hindistan cevizi ağaçlarının altında ve yolun derin karanlığı içinde ağır ağır yürüyorlardı. İki adım ötede iri kayalar, gaha kalkan denizin son hücumu ile inildi-yor; uğultusu biraz ötede çalan müzika-dan, birkaç boğuk şikâyetten başka birşey duyulmasın fırsat bırakmıyordu.

Ballivo, celâli gibi ışıldayan ağaçların arasından denizi çerçeveleyen ışık çizgi-lerini, kararmış gökte parıldayan yıldızla-rı göstermek için Terney'i omuzundan tut-tu; limanın vaziyetinden ve ehemmiye-tinden bahsetmeğe başladı.

Fakat Afrika'ya ilk defa ayak basan Terney dalgın dalgın dinliyor; bakışları, kendileri gibi bu uzak dansm cazibesile sürüklenen, açık renkli robları daha iyi görmek için geniş yapraklı ağaçların altın-da dolaylıyordu.

İhtiyar müstemlekeci Ballivo, gülüm-semeğe başladı. Kendisi belki yirmi defa vazife almış, bir nebatat mütahassısıydı. Onun için buranın kadınlarını, bu küçük Afrika kadınlarını gayet iyi tanıyordu.

Yavaş sesle:

— Şimdi onlar da elden gidiyor! diye mırıldandı. İrk hayli aşığalıdı. Erkekler miskinleşti.

Erkekler neyse. Onların kayırma insan teselli bulur. Fakat ya bu sahillerin güzel kızları? Benim gibi vaktiyle hovardalık ta nam almış bir ihtiyarın bunu düşün-mek çok hazine bir şey. Hele beni sene-lerce evvel sizin gibi genç ve dinç gören bu yolda. Ah! Benim Terneyciğim. Bil-sen, buranın bende ne tatlı hatıraları var. Karolin'i hemen yirmi beş sene evvel, ben burada tanımıştım.

— Güzel miydi?

— Güzel de lâfını! Ben onun tanka-nisi yani beyaz kocası oldum. Göreceksi-niz Gayon'da birkaç gün kalan bütün Kongo yolcuları, buranın beyaz, pamuklu elbiseleri içinde insanı teshir eden, güzel-liklerini daima ufak bir çarpıntı, hafif bir heyecanla düşünürler.

Terney:

— Vay canına, dedi. Bana bunları da-ha yakından tanımak arzusu veriyorsu-nuz.

— Öyle mi? Zaten biz de yanlarına geldik.

Müzikanın daüssilaya tutulmuş gibi in-leyen şikâyetleri şimdi kayaların homur-danmasına galip geliyordu. Meş'aleler ilk bakışta beyaz keten elbiseleri, hafif robla, rı hasır şapkaları ve gallariyle karışık kaynaşan, bir balo kalabalığını aydınlatı-yordu. Sonra göz alıncı. İri gözleri, ince bir tebessümle açılan beyaz dişleri çerçe-veleyen siyah gözler, kanburlaşmış vücut-leri sıkı sıkıya kavrayan siyah eller ve be' yaz iskarpinlerin arasında çıplak, siyah ayaklar farkediliyordu.

Bir zenci kulübesinin duvarı dibine o-turan müzikacılar, ellerindeki âletleri kaucukdanmış gibi uzatmağa çalışarak çekiyor; kendi musikilerini, bakışla-rını karanlıklara bırakarak, dinliyorlardı. Öbürleri, kendilerinin geçmiş, dörup dinlenmeden avuçları tempo tutuyorlar. tuhaf bir ahenkle ayaklarını yere vuruyor; zevk için şarkı söylemekten çok ecebî-lere küfür eder gibi dağılıyorlardı.

Dansedenlerin içinde kulaklarına ka'dar geçmiş hasır şapkası "mavi - beyaz - kırmızı" kordeleli yahut beyaz fistanını çıplak tenine giymiş dansözler vardı. Fa'kat bütün bu gülünç tefferüt ötede kay-nayan kalabalığın kuş manzarası içinde eriyip kayboluyordu. Birbirine yapışmış çiftler yılan gibi dalgalanıyor; yeniden kucaklasmak için birbirinden ayrılır gibi oluyor; yüzüklele donanmış parmaklar terli vücutlarda ve ince tebessümler beyaz, bembeyaz dişleri meydana çıkarıyor.

Terney şaşırmış. Avrupadaki Dan-singlerle bu açık havadaki çalkınma ara-sında büyük bir fark olmadığını düşün'e-rek seyreliyordu. Evet, arada büyük bir fark yoktu: Yalnız biraz daha elastikî inhinalar, biraz daha zarafet... Hem de bu iptidai insanların lehine...

Ballivo:

— Ulan, dedi. Zenciler ne güzel dan-sediyor. Hoş zaten biz dansı onlardan al-madık mı? Onlar olmasaydı meselâ bizim tangomuz şimdi nerelerde kalırdı? Bakın, bakın İvenka başlıyor. Bu yerlilerin cet-lerinden kalma bir danstr.

Dört kişi sayan dikkat bir beraberlik-le şarkı söylemeye başlamışlardı. Sıra mü-zikannın da karıştığı nekarata gelince, şarkı, binlerce ağzından çıkan ahenkar bir uluma halini aldı. Bu garip şarkıya gö-rülmemiş güzelliklerle dolu ananavi bir raks refakat ediyordu.

Toprak kulübelerin önüne kaba masa-lar dizilmişti. Denizfenerlerinin etrafına toplanmış vahşi kuşlar, andırın böcek bu-lutlarla sarılmış meş'aleler oturanların neş'eli yüzlerini aydınlatıyordu. İnsan-ı ağır bir hararet boğuyordu. Ballivo ile Terney bir kenara oturdular.

Yakın masalardan birinde iki Zenci kadın oturuyordu. Başlarını şarpayı an-dırır, karışık renkli mendillerle örtmüş-lerdi. Penbe elbiselerinin içinde öyle gü-zel görünüyordular ki. Boyunlarında cam-dan, boncuktan gerdanlıklar, baş parmak-larında iri yüzükler vardı. Yüzlerini elle-rindeki kâğıt yelpazelerle yelpazeliyor-lardı.

Ballivo:

— Şu Sağdaki Karoline ne kadar ben-ziyor, diye mırıldandı.

— Sakın o olmasın?

— Karolin şimdiki diğiz bir kocakarıdır. Eğer yaşayorsa...

— Siz vaktile burada uzun zaman kal-dınız mı?

— Hayır, şimdiki gibi Brazvil'e gi-derken bir kaç gün kaldım. Fakat bu kısa zaman Karolin'e evlenmek, onu ta merke-zî Amerikaya kadar yanımda götürmek için bana kâfi geldi. Demin söylediğim gibi Amerikaya kaçucuk aramaya gelmiş-tim. Bir sene kadar kalacağımı tahmin ettiğim için on iki aylık bir izdivaç akdet-tim. Ne yaparsın, burası Avrupa gibi de-ğil. Sonra insan yaşadığı memleketlerin âdetlerine uymalı. Kıymetli hediyeler, bilhassa verdiğim bir dikiş makinesi Ka-rolini, vahşilerin içine kadar beni takibe ikna etti. Bu hayli mühim bir şeydir. Çünkü buranın kızları memleketlerinden ayrılmaya hiç katlanamazlar.

Bu evlenme memleketin âdeti üzere kira gibi birşeydi. Fakat bana pek tatlı geldi. Karolin eli işe yatkın, burada gör-düğün bütün dansözler gibi oldukça iyi terbiye görmüş bir ev kadını oldu. Elin-den okuma yazma da geliyordu. Hatta memleketinden sık sık mektuplar alıyor, onlara cevaplar yazıyordu. Bu mektupları bana hiç göstermiyordu. Ben de kendisine hiç birşey söylemiyordum.

Hiç içim sıkılmıyordu. Yalnız arada sırada hafif bir daüssıla. Fakat bu kadarı da olmaz mı artık?

İşte böyle zevk ve neş'e içinde bir sa-adet senesi geçirdim fakat sene sonu gel-diği halde işim henüz bitmemişti. Bir müddet daha kalmak için Karolinin fikri-ni sordum.

Ballivo başını sallayarak gülümsedi:

— Bana ne dese beğenirsiniz? Kontu-rat zamanının bittiğini, daha fazla kala-mayacağın, muhakkak memleketine dön-mek lâzımgeldiğini söyledi.

— Ama, dedim, benim yanımda bu lunmaktan hoşlanıyorsun? Zannederim, bedbart değilsin ya?

— Oh, hayırl!

— Öyleyse iki ay daha kalmaktan ne çıkar? Ballivo:

— Eğer Ponkoeleri tanısaydınız, diye devam etti. Bu hikâyeyi anlatmayacak-tım. Çünkü neticeyi çoktan keşfetmiş o-lacaktınız. O zaman ben de sizin gibi Ponkoeleri tanımayordum. Karolinin git-mek istemesindeki sebebini öğrenince hayretten donakaldım. Karolinin memle-kette Ambrovar Ogoiye isminde seyyah-lara rehberlik eden bir nişanlısı varmış. İki senedenberi nişanlıymışlar. Onunla evlenmek için benden ayrılmamış.

Dediği gibi de yaptı. Benden ayrılıp gitti. Hem ayrılırken o kadar mahzun, o kadar müteessirdi ki ağlaya ağlaya gitti.

İhtiyar müstemlekeci, derin bir nefes aldıktan sonra işte, dedi, Amerikanın bazı memleketlerinde sadakati böyle anlarlar."

GAZETE İDAREHANESİNDE

— Öyle ilân edilmesini istiyorum: "Dün istiklâl caddesinde, i-çinde para, mektub ve fotoğraflar olan bir cüzdan kaybedilmiştir. Fotoğrafları mektupların ahkone-larak kıymetli bir aile yadigarı o-lan paranın adresine getirilmesi rica olunur."

Günlük bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Soldan sağa:

1 — Uçman, 2 — Ödiyen, Kedinin başı, 3 — Yırtıcı kuşların şaht, Yarısı beş, yüz eder o da bende yok. 4 — Yap mak, Umumi toplantı, 5 — Sonuna (5) mak, 6 — Davalar, 7 — Çok değil, Elbisenin yere sürünen kısmı, 8 — Haft, Şüphe eder, 9 — Ters Çinde bir şehirdir, 10 — Çabucak, Vücut mesamatından sıran su.

Yukardan aşağı:

1 — Marmara sahilinde bir vilâyet merkez, 2 — Nezir, Çanakkalenin bir ilçesi, 3 — Gece kugu, Aşağı, 4 — Yet mişin yarısı, Sabık, 5 — İnsan, Dik-ket, 6 — Tersî evin erzak mahzen-i-dir, Lâhza, 7 — Genişlik, Aşlama, 8 — Ebniye, 9 — Ögle ile akşam a-rası, Kraliçe, 10 — Bir sebze, 22 No. 11 bulmacamızın halli: Soldan sağa: 1 — Doktor, Ahi, 2 — Alâim, O-ruç, 3 — Ruhlu, Kale, 4 — Akvar-yum, 5 — Evgir, El, 6 — Mec, Yelo, 7 — Amik, Kalem, 8 — Ki, Ucuz, Me-9 — Reziladam, 10 — Peruka, Ne.